

Arbetsmarknadsutsikterna våren 2017

NORRBOTTENS LÄN

En sammanfattning av prognosen
för arbetsmarknaden 2017-2018

Fortsatt stark svensk konjunktur får internationellt stöd

Flertalet globala framåtblickande indikatorer har stärkts och världshandeln har återfått styrka efter en svag utveckling under hösten i fjol. Efter att aktiviteten i den svenska ekonomin steg med goda 3,2 procent under 2016 bromsade tillväxten in något under första kvartalet i år. Vi väntar oss dock att tillväxten tar förnyad fart från och med andra kvartalet i år för att sedan fortsätta att utvecklas i god takt under resten av vår prognosperiod.

Bakom dessa bedömningar ligger bland annat det fortsatta starka stämningläget hos såväl företagen i Arbetsförmedlingens intervjuundersökning som hos hushållen. Parallellt blir även den successiva förstärkningen i den globala ekonomin, och därmed exporten, en allt viktigare drivkraft för utvecklingen.

Länets konjunktur har klart förbättrats i jämförelse med det konjunkturläge som länet befunnit sig i de senaste två åren. En konjunkturförbättring som även det senaste halvårets utfall visat. Under hösten bedömde drygt 32 procent av företagen inom det privata näringslivet i länet att efterfrågan av deras varor och tjänster skulle öka det kommande halvåret. Vårens undersökning visar att drygt 39 procent av tillfrågade företag hade haft en ökad efterfrågan.

Inför de kommande sex månaderna har samtliga branscher förutom vård och omsorg bedömt en högre efterfrågan än vad som gjordes vid motsvarande undersökning för ett år sedan. Mest optimistiska är länets företag inom information och kommunikation, personliga och kulturella tjänster (där delar av besöksnäringen ingår) samt handel.

Gruvnäringen i länet bedömer en fortsatt oförändrad efterfrågan av sina produkter.

Inom offentlig verksamhet har efterfrågan inom gymnasieskolan, grundskolan och delar av statlig verksamhet varit högre än den som förväntades under hösten. Inom övrig kommunal verksamhet (teknik, park, administration), barnomsorg samt vård och omsorg har efterfrågan varit något lägre än den som förväntades i höstas. Inför det närmaste halvåret bedömer barnomsorg, delar av statlig verksamhet samt grundskolan en ökande efterfrågan av sin tjänster.

Sysselsatta

Antalet sysselsatta i åldersgruppen 16-64 år i länet uppgår till omkring 116 600 personer, enligt SCB:s statistik över förvärvsarbetande 2015. Det är en ökning med närmare 7 400 personer sedan finanskrisen år 2009.

Sysselsättningen bedöms under perioden 2016-2018 att öka med omkring 1 100 personer. Det skulle innebära att antalet sysselsatta i slutet av 2018 i Norrbottens län skulle uppgå till omkring 117 700 personer i åldersgruppen 16-64 år. Den största sysselsättningsökningen under prognosperioden bedöms ske inom bygg, företagstjänster samt grundskolan och statlig verksamhet.

Ett fortsatt starkt konjunkturläge innebär att efterfrågan på arbetskraft ökar och behovet av att nyrekrytera tilltar. Dock kan bristen på arbetskraft med rätt kompetens medföra att länets arbetsgivare inte kan växa i den takt som planerats. Den prognosticerade sysselsättningsökningen kan därmed äventyras, detta trots en god tillväxt och ökad efterfrågan.

Arbetslösheten

Under kvartal fyra 2016 var cirka 8 800 personer öppet arbetslösa eller deltog i program med aktivitetsstöd. Det motsvarade en relativ arbetslöshet på omkring 7,5 procent av den registerbaserade arbetskraften i åldersgruppen 16-64 år. Fram till kvartal fyra 2017 bedöms antalet inskrivna arbetslösa minska med omkring 250 jämfört med motsvarande kvartal 2016.

Fram till slutet av 2018 bedöms det ske en fortsatt minskning med omkring 150 personer, vilket skulle innebära närmare 8 400 inskrivna arbetslösa i slutet av 2018. Det skulle innebära en relativ arbetslöshet på omkring 6,7 procent.

Arbetslöshetens sammansättning

Bland inrikes födda fortsätter arbetslösheten att minska medan den för utrikes födda fortsätter att öka. Arbetslöshetsökningen bland utrikes födda är en förutsedd utveckling efter det stora flyktingmottagande som skedde 2015. Ungdomsarbetslösheten har stadigt minskat som en effekt av en förbättrad arbetsmarknad samt mindre ungdomskullar.

Arbetslösheten bland de med endast förgymnasial utbildning fortsätter att ligga kvar på en hög nivå (22,6 procent), samtidigt som den för de med utbildning ligger på en relativt låg nivå (gymnasial utbildning 6,4 procent och eftergymnasial utbildning 4,2 procent).

Tider i arbetslöshet

Gruppen inskrivna arbetslösa som inte haft ett arbete de senaste 12 månaderna utgör cirka 30 procent av det totala antalet inskrivna arbetslösa. Gruppen har det senaste året minskat från drygt 2 850 till cirka 2 810 personer. Ett flertal av de med långa inskrivningstider utan arbete tillhör någon av grupperna med svagare arbetsmarknadsanknytning, som till exempel funktionshindrade med nedsatt arbetsförmåga, utomeuropeiskt födda och personer med endast en förgymnasial utbildning.

Utmaningar på länets arbetsmarknad

Befolkningen i den yrkesverksamma åldersgruppen 20-64 år uppgick till cirka 140 300 år 2016. Det var en minskning med omkring 400 personer jämfört med året innan. En utveckling som sannolikt fortsätter om länet inte rustar den arbetskraft som finns tillgänglig. Nyanlända personer utgör här ett viktigt tillskott till länets arbetskraft. För att klara länets tillväxt och välfärd är det av stor vikt att grupper som har eller har haft en längre väg ut på länets arbetsmarknad integreras i snabbare takt.

Nedan ett urval av länets utmaningar för att klara tillväxt och välfärd:

- ökande informations- och vägledningsinsatser om vilka yrken som efterfrågas
- ökad yrkesväxling från yrken med liten efterfrågan till yrken med stor efterfrågan
- tillvarata den kompetens som arbetssökande personer med exempelvis funktionsnedsättning, utländsk bakgrund och äldre arbetssökande har
- en snabbare integration av nyanlända ökar sannolikt chansen att fler blir kvar i länet

Prognosen i sin helhet finns att läsa på vår webbplats:
arbetsformedlingen.se/prognoser